

КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА ОДНОСОТ ПОМЕЃУ ТЕРОРИЗМОТ И МЕДИУМИТЕ

Крајна содржина

Овој труд ја објаснува деликатната врска меѓу медиумите и тероризмот со цел да се постигне подобро разбирање на односот помеѓу овие два ентитети. Во овој труд ќе се проучи како јавноста и медиумите користат тероризмот и како медиумите имаат корист од тероризмот. Исто така, трудот ќе се обиде да одговори на следниве прашања: како можеме да го преиспитаме сензационалистичкото покривање на тероризмот за да се оневозможи тероризмот на тероризмот до слободна медиумска платформа?; какви односи постојат меѓу терористичките групи и медиумите?; до колкав степен медиумот може да се смета за одговорен за обезбедување на тероризмот „кислород од јавноста“?; дали е можно медиумите објективно да известуваат за тероризмот без да ги промовираат нивните акции и без да поопширнат страв? Целта на овој труд ќе биде фокусирање на односот помеѓу медиумското покривање и терористичките напади, итн. прашањето дали зголемената медиумска покриеност има ефект врз зголемени терористички напади.

Клучни зборови: МЕДИУМИ, ТЕРОРИЗАМ, ИЗВЕСТУВАЊЕ, КОМУНИКАЦИЈА

Вовед

Во овој труд се разгледува односот помеѓу тероризмот и медиумите. Терористите користат различни видови медиуми на различни начини, имено, како информативен инструмент да генерираат публицитет и да привлечат внимание кон нивната кауза. Во трудот се тврди дека не можеме вистински да го разбереме тероризмот во дваесет и првиот век – а уште помалку да се спротивставиме – освен ако не ги разбираме процесите на комуникација што го поддржуваат. Зборувајќи за комуникација – споделување и пренесување информации – исто така, значи и ангажирање со улогата на медиумите. Во текот на изминатата деценија многу се зборуваше за улогата на технологиите, како што се интернетот и глобалните комуникациски мрежи, во одржувањето на транснационалниот тероризам, ширењето на неговата идеологија и активностите за регрутирање.

Комуникацијата е важна не само затоа што целта на тероризмот е пренесување порака или затоа што терористите може да ја шират својата идеологија преку интернет. Комуникацијата е способна за социјална интеракција. Признавајќи ја релевантноста на комуникацијата, може да се разбере како се формираат идентите-

тите, како луѓето ја споделуваат политичката кауза и се мобилизираат околу неа, но и како може политичкото дејствување да се сврти кон насилство. Освен тоа, комуникацијата не е само релевантна во време на терористички напади, туку во секое време. За да ја разбереме улогата на комуникацијата, повеќе или помалку посредувана, во феноменот на тероризмот треба да бидеме способни да ја видиме оваа поширока слика. Затоа, треба да се запрашаме дали постои симбиотска врска помеѓу тероризмот и медиумите.

Известување за различни форми на тероризам

Медиумите (и политичките сфери) имаат тенденција да се концентрираат, во зависност од периодот, на одредени форми на тероризам. Во пресрет на лавина од напади, се чини дека упатувањето на исламот ги прогонува медиумите, како што беше кажано по нападот во Минхен во 2016 година од страна на еден млад Германец со иранско потекло. Споменувањето на Иран ги заведе новинарските коментари, а медиумите повторно се фокусираа на исламот, додека злосторството беше навистина реализирано/извршено поради екстремна десничарска идеологија, исто така, вкоренета во ариевските теории развиени од страна на одредени Иранци и културата на насилство во западните општества, како што посочи иранско-американскиот новинар Алекс Шамс (2016). Во нивните студии и извештаи за терористички ризици, државите и институциите се грижат да не се ограничат на религиозно инспирирани групи и да ја покриваат секоја закана. Така, во својот извештај за 2015 година, Европол ги опиша и екстремните десничарски, анархистички и етнонационалистички организации (EUROPOL, 2015).

Медиумите избираат настани кои се значајни (врз основа на свој сет вредности кои им даваат приоритет на насилство и конфликти во било која форма). Емитирањето прес-програма вклучува безбројни подготвителни активности кои вклучуваат избор и дискриминација на содржина која секојдневно се става на маса на секој субјект кој работи и пишува статии кои ќе се емитираат во медиумите. Постои конкуренција меѓу различни приказни дали ќе се емитираат; оние кои се победници се повеќе драматични, повеќе спектакуларни во визуелна смисла, поемотивни, и содржат и други елементи кои можат да бидат асимилирани од страна на слика ориентирана култура.

Резултатот не е само набљудување на оние настани кои, и покрај нивниот интерес, немаат конфликтна природа, туку формирањето опасен модел за оние кои сакаат да бидат „јавни“ по секоја цена (Ignatieff, 1998).

Меѓународните медиуми, генерално, нагласуваат дека овие групи се ангажирани во војна против Западот, но честопати не успеваат да додадат дека овие насилни дејства често го напаѓаат муслиманското доминантно население, било директно, како во Ирак и во Сирија, или индиректно, како што беше случај за време на нападите во Брисел на 22 март 2016 година и во Ница на 14 јули 2016 година, кога имаше и муслимани меѓу жртвите.

Всушност, телевизиското покривање на ефектите од терористички напад (особено ако е во живо) создава парадоксална ситуација во која гледачите можат да замислат повеќе ужасни сцени од вистинските сведоци кои се наоѓаат во областа (Ganor, 2005).

Затоа, она што медиумите го прават во своите наративи за известување за тероризмот, освен нивното нагласување на драматичниот дел од терористичките акти, е тоа што тие ги претставуваат нив создавајќи реалност за тероризмот или терористите за нас, а оваа застапеност или конструкција вклучува избор, исклучување и вклучување. Со други зборови, нарацијата во која се известува за тероризам не им дава никаков легитимитет, а на терористите им се одзема рамка која ги зема предвид историската заднина и правдата на нивната кауза. „Терористите се идентификувани со криминално насилство и едноставно се гледаат низ призма на терор“ (Schlesinger, et al, 1983).

Со текот на времето може да се смени и начинот на реализација на терористички акт. По извесно време, кога шокот од нападите исчезнува, медиумите ја напуштаат кохезионата или патриотската рамка што ја формирале и прикажуваат поголема разновидност на ставови и мислења. По нападите во Париз во ноември 2015 година, Крис Елиот, поранешен уредник на „Гардијан“, за читателите забележа дека „идејата дека овие ужасни напади имаат причини и дека една од тие причини може да биде политиката на Запад е нешто што веднаш може да инспирира гнев. Три дена подоцна, тоа е поентата која треба да се чуе“ (Elliot, 2015).

Медиумите се во сопственост и под контрола на големи корпорации кои во голема мера се мотивирани од учеството на пазарот и профитот. Уште повеќе, денес, кога терористичките групи имаат сопствени медиуми, како што се Инспајр (Ал-Каеда) или Дабик (Исламска држава), технички тимови, како и социјални мрежи за ширење на нивните пораки или нивно насилно дејствување. Денес, кога сведоците можат да објават "live stream" од нападите со користење на нивните телефони и поврзување со главните социјални мрежи, со што станаа „неволонтерски репортери“, како што објави агенцијата Франс Прес (Banet and Lemarchand, 2016). Ова влијае на нивниот стил, содржина и практики на известување. Објективното известување често се надминува со други фактори, како обидување да се здобијат со поголем удел на пазарот на гледаност. Бидејќи ексклузивните вести се ценети цели, покривањето на тој начин може да биде селективно, често овозможувајќи јавното мислење и владините изјави да креираат агенда како ќе течат вестите. Во такво политичко и пазарно опкружување, медиумите често ќе го изгубат критицизмот за контратерористичките политики.

Одлучување кои инциденти да се известуваат и како да се известуваат

Тероризмот е клучна област за тестирање, како што Чарли Бекет пишува во "Fanning the Flames". „Подобрувањето на покриеноста со тероризмот е важно бидејќи насилниот екстремизам е значајно прашање и симптоматично за пошироки про-

блеми низ целиот свет. Потребата од поинтелигентно, информирано и општествено одговорно известување за тероризмот не е само морална молба и потреба. Тоа е шанса да се покаже дека новинарството останува витален дел од современото општество“ (Beckett, 2016).

Склоноста на печатените и електронските медиуми е да се даде приоритет на терористичките инциденти во нивните вести. Ова е разбирливо, со оглед на влијанието кое тероризмот може да го има врз креирањето на политиките во домашното или во меѓународното политичко опкружување. Сепак, медиумите не се конзистентни за тоа кои инциденти да се известуваат или како да се известуваат. Тие често опширно покриваат некои акти на политичко насилство, но обезбедуваат малку информации за другите настани (Raineу, 2005).

Резултат на гореспоменатата ситуација е постоење на неколку дела на планетата кои никогаш не се дискутирале во вестите, и покрај појавата на проблематични ситуации кои би можеле да влијаат на светот како целина. Овој асиметричен квалитет на вести предизвикува терористите да ги концентрираат своите напори во оние места каде што тие можат да добијат внимание од медиумите, со игнорирање на други места каде што нивните акции не добиваат интерес (Sogiano, 2008).

Покрај тоа, истражувањата покажуваат дека, бидејќи самоубиствените мисии добиваат поголемо медиумско покривање во споредба со другите напади поради човечкиот жртвен аспект, тие стануваат сè попопуларни помеѓу терористичките групи (Doward, 2015). Ова покажува како известувањето има влијание врз тероризмот. Бидејќи западните медиуми се поразвиени и имаат поголемо глобално присуство, нападите во западната хемисфера се поистакнати и почесто се појавуваат (Daly, 2013). Ова не значи дека другите делови од светот не се жртви на тероризам; едноставно, фокусот се става на градовите од висок профил како што се Орландо, Париз, Истанбул и Москва, бидејќи ќе имплицира поголем потенцијал за шок и ќе претставува поголема можност за подолготрајно влијание врз општеството (Marthoz, 2017).

Процесот на донесување одлука кои настани да се известуваат често е поттикнат со оценување какви видови вести веројатно ќе привлечат публика. Ако се одлучи дека драматичните инциденти ќе придонесат кон зголемен број гледачи, медиумите нема да се двоумат да дадат приоритет на такви инциденти за дневни изданија или емитирање. Медиумите може да бидат многу селективни околу одлуката за кои терористички инциденти да известуваат. Крајната одлука има тенденција да биде во корист на она што најмногу влијае на читателите или гледачите.

Рамката се изразува преку селекција или отфрлање на наслови, нивна хиерархија, нивно поставување, изборот на соговорници и слики. Тоа, исто така, може да се рефлектира во употреба на некои зборови и епитети. Споредувајќи два напади, едниот во Бејрут на 12 ноември 2015 година, а другиот во Париз на 13 ноември 2015, либанско-американската новинарка Надин Ајака покажа како беа доволни неколку збора за да се постави рамка која може да влијае на чувствата на јавноста. Новинските агенции ги опишаа нападите во Бејрут како напад против „упориште

на Хезболах, шиитска милитантна група“. Со тоа што ја опфати областа во комуни-тарен и геополитички коментар и на тој начин ги здружи своите различни иденти-тети, овие новински агенции во извесна мера укажуваа дека злосторството требало да се очекува само затоа што либанската шиитска милиција е непријател на Ислам-ската држава. Така не беше карактеризирано покривањето на нападите во Париз, а медиумите само маргинално се осврнаа на воените интервенции на Франција про-тив групата Исламска држава (Ayaka, 2015).

Одлучувањето како да се известува за терористички инциденти, од гледна точка на читателот или гледачот, е навидум субјективна вежба. Медиумските из-вештаи никогаш не биле доследни во нивниот опис на сторителите на терористич-ките инциденти, ниту, пак, се во согласност во карактеризирањето на примери на екстремистичко насилство како тероризам (Gus, 2011).

Исходот од известувањето за тероризмот се поврзува со симбиотските или заемно корисни односи меѓу терористичките групи и медиумите (Bilgen, 2012). Со оглед на природата на современите медиуми, новинарите постојано се во потрага по следна голема приказна, „играјќи“ директно според планот на терористите. Во нивната потрага по наслови за внимание и извештаи за брза реакција, често може да се забележат ситуации во кои прекумерно се известува за даден инцидент. За да се демонстрира ова, може да се спореди покривањето на терористички чин, како што е нападот на 22 март во Вестминстер, со еднакво катастрофални појавувања ка-ко што е ураганот „Метју“, кој се движеше кон југоисточниот дел на САД во октом-ври 2016 година. Иако од ураганот „Метју“ имаше поголем број жртви (околу 600 лица споредено со четири жртви од терористичкиот напад во март), има минимал-но покривање по првичното известување. Нападот во Вестминстер, сепак, опстоју-ваше во меѓународниот печат неколку недели. Од првичното известување, следење-то со владините службеници и, конечно, емитувањето интервјуа со жртви, домина-цијата на терористите беше засилена поради бројот на написи посветени на напа-дот и со тоа нивната порака доживеа поголема дистанца и географска покриеност (Rivera, 2016).

Тероризам и медиуми: неразбран однос

Додека се чини дека постои согласност за постоењето на односот меѓу ме-диумите и тероризмот, при детална анализа во литературата се откриваат низа раз-лични и спротивни тврдења. Палец и Бојнеј (1992, 10), на пример, истакнуваат дека „постојат два дијаметрално спротивставени кампови: оние кои ги обвинуваат меди-умите дека се протерористички и оние кои ги обвинуваат медиумите како антите-рористички. „Малку дела“ кои припаѓаат на вториот камп ги обвинуваат медиумите за заговор со корпоративна и или политичка моќ за поддршка на тесното разбира-ње на тероризмот, оној што е инструмент за следење на специфични интереси (Pa-letz and Voiney, 12–13). Кевин Барнхерст (1991, 115–119), исто така, идентификува „две школи“: онаа која медиумите ја сметаат за „виновна“ и инструментална за терори-

зам; и уште една тврдејќи дека медиумите се „ранливи“, самите жртви на манипулација од страна на терористите, но не се директно одговорни за делата на терористите. И покрај ваквата разновидност на гледишта, севкупното разбирање на улогата на медиумите во однос на тероризмот во литературата се чини дека е сосема негативно.

Зависноста на терористите од медиумите за да ја објават својата порака – еден од најпопуларните цитати е на Волтер Леквер (1976, 104): „Медиумите се најдобриот пријател на терористите. Самото дело на терористот е ништо: публицитетот е сè“ – доведе до создавање, повеќе или помалку, експлицитно, причинско-последична врска меѓу тероризмот и медиумското покривање. Џенкинс (Eke and Alali, 8) оди толку далеку што вели дека „тероризмот е производ на слободата, особено на слободата на печатот“. За Накос (1994, 8): „Добивање на вниманието на средствата за јавно информирање, јавноста и донесувачите на одлуки се причина за растечкото шокантно насилство на модерниот тероризам“.

Односот меѓу медиумите и терористите често се опишува како „симбиоза“ (Wilkinson, 145). Од една страна, терористите треба да ги објавуваат своите мотиви преку медиумите; од друга страна, медиумите постојано бараат релевантни приказни за нивната публика. Во овој поглед, во нејзината студија за причините за тероризам, Марта Креншо (Crenshaw, 1981, 386) пишува: „Најосновна причина за тероризмот е да се стекне со признание или внимание ...Насилството и крвопролевањето секогаш ја возбуждуваат човечката љубопитност, а театаралноста, неизвесноста и заканата од тероризмот ги зголемуваат своите квалитети за внимание“.

Сепак, улогата на медиумите во рамките на симбиотскиот однос со тероризмот може да варира. Додека медиумите секогаш се некако поврзани со идејата дека тие го поддржуваат тероризмот, начините на кои тие, всушност, можат да им помогнат на терористите во унапредувањето на причината можат да имаат различни форми.

Медиумите можат да го охрабрат тероризмот преку „зараза“ (Bassiouni, 19): идејата е дека вниманието на медиумите кон теророт ќе ги охрабри понатамошните инциденти преку обезбедување „модел и инспирација“ за повеќе напади (Schmid, 558).

Поголемиот дел од академската литература, каде што оваа тема е дебатирана, укажува на симбиотски однос помеѓу тероризмот и мас-медиумите. Абрахам Милер истакнува: „Тероризмот е способен за пишување која било драма – без оглед колку е ужасно – да се принуди вниманието на медиумите... тероризмот може да се перципира како медиумско посвоено дете, кое медиумите, за жал, не можат ниту целосно да го игнорираат ниту да го негираат“ (Tuman, 115).

Барнхурст предлага два модела кои се обидуваат да го опишат односот меѓу тероризмот и медиумите.

Првиот модел е *медиумски одговорен модел*. Според овој модел, медиумите комплетираат еден маѓепсан круг. Со известување на терористички напади, медиум-

мите имаат улога во пренесување терористички пораки до голема публика. Ова е клучна цел за терористичките организации, а тоа ги поттикнува да извршуваат повеќе напади, за кои за возврат ќе се известува од страна на медиумите. Ова создава еден магичен круг, во кој терористите ги реализираат нападите, кои се пријавени од страна на медиумите, а кои подоцна ќе доведат до повеќе напади. Во извесна смисла, моделот ги идентификува медиумите како причина за терористички напади.

Вториот модел е наречен *медиумски ранлив модел* и застапува поглед на медиумите како да се жртва на тероризмот, а не причина. Според ова гледиште медиумите теоретски би можеле да престанат да известуваат за тероризам, иако тоа нема да биде доволно за да се стави крај на терористичките активности. Терористите не мора да се потпираат на кој било медиум за комуникација. Тоа е затоа што функционира тековна конкуренција во современиот медиумски систем (Barnhurst, 1991). Покрај тоа, вестите за „кршење на менталитет“ е длабоко вкоренето во медиумите. Ова значи дека секој весник, телевизиска мрежа или радиостаница постојано се обидуваат да бидат први за да покријат одредена вест, која им овозможува да привлечат голема публика (Glürker, 2008). Ова е предизвикано поради зголемување на конкуренцијата меѓу медиумите за брзо покривање на настани (Kushner, 2000). Во некои случаи, овој притисок може да предизвика новинарите да ги потценат последиците од известување за тероризам, или да доведе до погрешна интерпретација на активностите на терористичките организации.

Разновидноста на причините, идеологиите, социјалните и културните условувачки фактори кои ги инспирираат различните терористички групи се еднакво применливи на видот на односи кои овие групи ги воспоставуваат со медиумите. Четирите различни модели на однесување се:

1. **Потполна индиферентност.** Целта на терористите е да ги тероризираат своите жртви, без да бараат да се постигне медиумско внимание за нивните дела. Не постои очекување дека ќе се вклучи печатот (оваа ситуација е многу необична).
2. **Релативна индиферентност.** Терористите не агитираат за да се појават во медиуми, иако тие се свесни за моќта на медиумите кои можат да ја објаснат нивната кауза.
3. **Медиумски ориентирана стратегија.** Терористите не се само свесни дека печатот може да го прошири опсегот на нивните зборови и постапки, исто така, извршуваат серија операции врз основа на знаење дека ја поседуваат динамиката и функционирањето на продуцентите на вестите. По добро осмислените манипулации, медиумите се интегрираат во активностите на терористичките групи (7/7 бомбашките напади во Лондон резултираа со лавина на извештаи за чувства и жалби на муслиманите во Велика Британија и на други места во Европа и за улогата на војната во Ирак во регулирањето на домашните британски поданици. Медиумите во

САД пренесуваа приказни на радикализација на млади муслимани во европската дијаспора пред 7/7, но оваа покриеност избледе во споредба со далеку позастапеното известување за тешката ситуација на муслиманите во Западна Европа. Уште еднаш, ужасните акти на тероризам предизвикаа покриеност со вести кои ја информираа јавноста во Велика Британија и целиот свет за ситуации и развој кои треба да се дел од сите заеднички медиумски извештаи).

4. Целосно уништување. Ова е случај кога терористите ги перципираат новинарите и известувачите како непријатели кои мора да бидат уништени, ставајќи ги на исто ниво како и другите директни противници. Пресот престанува да биде ентитет кој треба цинично да биде манипулиран (како Ахиловата пета на демократијата). Наместо тоа, се гледа како додаток на систем кој мора да биде уништен (Wieviorka, 2004). (Американскиот новинар Џејмс Фоли беше погубен од страна на терористичката организација Исламски калифат ISIS на 20 август 2014 година.)

Овие четири опции ни даваат идеја за различни можни односи кои може да се утврдат помеѓу овие два ентитета, а исто така ни овозможува да се види како терористите може да аплицираат наизменично различни модели, дури и да применуваат повеќе од еден истовремено. Всушност, современите терористички групи често имплементираат стратегии кои дејствуваат за да ги задоволат барањата на медиумите, додека во исто време ги перципираат како составен дел од непријателот што сакаат да го победат и да го уништат.

На крај, мора да се преземат дефинитивни чекори за да се осигуриме дека медиумите не ја зголемуваат веројатноста за уште еден терористички напад. Во спротивно, ќе живееме во ужасната реалност дека секој напис што го пишуваме за тероризмот може многу добро да обезбеди „отскочна штица“ за следен напад.

Заклучок

Медиумите (и политичките сфери) имаат тенденција да се концентрираат, во зависност од периодот, на одредени форми на тероризам. Од 1960 до 1980 година, вестите, главно, се однесуваа на тероризмот поврзан со екстремните десничарски и левичарски движења. Додека овој вид тероризам не е целосно исчезнат, денес „религиозниот инспириран тероризам“ привлекува најголемо внимание, а особено нападите поттикнати од организациите кои тврдат дека го следат исламот, а кои генерираат најширока медиумска покриеност.

Пристапот до медиумите ги приближува терористите кон процесот на донесување одлуки на демократското општество, со што значително се зголемуваат шансите дека оваа сложена мрежа на интеракции ќе заврши со резултат во поли-

тичка одлука која ќе ги фаворизира интересите на нивната група. Печатот, исто така, има свои интенции за известување за големи терористички инциденти. Од гледна точка на медиумите и настрана од фундаменталната одговорност за објективно известување на вестите, се гарантира зголемено внимание од гледачите.

Со други зборови, тоа е видот на односот помеѓу две групи кои вклучуваат меѓусебна зависност, каде што едната страна ја надополнува другата. Меѓутоа, постои повеќе од еден вид тип поврзаност што може да постои меѓу терористите и масовните медиуми. Разновидноста на причините, идеологиите, социјалните и културните фактори кои ги инспирираат различните терористички групи подеднакво се применуваат и за видот на односите што овие групи ги воспоставуваат со медиумите.

Литература

- Ajaka, N. (2015). Paris, Beirut, and the Language Used to Describe Terrorism. *The Atlantic*. Available at: <http://www.theatlantic.com/international/archive/2015/11/paris-beirut-media-cover-age/416457/> [Accessed 25 Jan. 2018].
- Barnhurst, K. G. (1991). "The Literature of Terrorism: Implications for Visual Communications." in A. O. Alali and K. K. Eke (Eds). *Media Coverage of Terrorism: Methods of Diffusion*. London: Sage.
- Bassiouni, M. C. (1981). "Terrorism, Law Enforcement, and the Mass Media: Perspectives, Problems, Proposals'." *Journal of Criminal Law and Criminology*, 72 (1).
- Beckett, C. (2016). Fanning the Flames: Reporting on Terror in a Networked World, TOW Reports. Tow Center for Digital Journalism at Columbia's Graduate School of Journalism, USA.
- Bilgen, A. (2012). "Terrorism and the Media: A Dangerous Symbiosis." *International Relations*, Jul 22.
- Corey, S. (2015). "The Aftermath of the Paris Attacks Is a Time to Grieve, Not Fear Monger." *Huffington Post*, 11/14.
- Crenshaw, M. (1981). "The Causes of Terrorism." *Comparative Politics* 13 (4).
- Daly, K. (2013). "Media Oriented Terrorism: The Role of Media in Influencing Terrorist Attacks and the Shaping of Public Opinion." Available at: https://www.academia.edu/7619826/Media_Oriented_Terrorism_The_Role_of_Media_in_Influencing_Terrorist_Attacks_and_the_Shaping_of_Public_Opinion.
- Doward, J. (2015). "Media coverage of terrorism 'leads to further violence'." *The Observer*. Guardian News and Media.
- Eke, K. K., A. O. Alali (1991). "Introduction: Critical Issues in Media Coverage of Terrorism." in A. O. Alali and K. K. Eke (eds). *Media Coverage of Terrorism: Methods of Diffusion*. London: Sage.
- Elliot, C (2015). What we got right and wrong in coverage of the Paris attacks. *Guardian*. Available at: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2015/nov/23/what-we-got-right-and-wrong-in-coverage-of-the-paris-attacks> [Accessed 25 Jan. 2018].
- EUROPOL (2015). Available at: <https://www.europol.europa.eu/content/european-union-terrorism-situation-and-trendreport-2015>. [Accessed 20 Jan. 2018].
- Ganor, B. (2005). *The Counter-Terrorism Puzzle. A Guide for Decision Makers*. New Brunswick, USA: Transaction Publishers.
- Glüpker, G. (2008). *Media and terrorism*. Norderstedt: Germany.
- Gus, M. (2011). *Essentials of terrorism: concepts and controversies*. California: Sage Publications, Inc, USA.
- Ignatieff, M. (1998). *Warrior's Honour: Ethnic War and the Modern Conscience*. New York: Henry Holt and Co.

- Kushner, H.W. (2000). The Impact of terrorist events in the media on the traumatisati-
on of society. *United Nations Center*. Vienna. Austria, April 12.
- Laqueur, W. (1976). "The Futility of Terrorism." *Harper's Magazine*, 252(1510): 99-105.
- Marthoz, J. P. (2017). "Terrorism and the Media." *UNESDoc*. UNESCO.
- Nacos, B. L. (1994). *Terrorism and the Media: From the Iran Hostage Crisis to the Oklaho-
ma City Bombing*. New York: Columbia University Press.
- Paletz, D. L., Boiney, J. (1992). "Researchers' Perspectives." in D. L. Paletz and A. Schmid
(eds). *Terrorism and the Media: How Researchers, Terrorists, Government, Press,
Public, Victims View and Use the Media*. London: Sage.
- Rainey, J. (2005). 'Unseen Pictures, Untold Stories'. *Los Angeles Times*, May 21.
- Rémi Banet, R., Lemarchand, G. (2016). Involuntary reporters. *AFP Correspondent*. Avail-
able at: <https://correspondent.afp.com/involuntary-reporters>. [Accessed 20
Jan. 2018].
- Rivera, J. D. (2016). "The Symbiotic Relationship between Western Media and Terror-
ism." *Carnegie Council for Ethics in International Affairs*, May 24.
- Schlesinger, P, et al. (1983). *Televising Terrorism: Political Violence in Popular Culture*.
London: Comedia Publishing Company.
- Schmid, A. P. (1989). "Terrorism and the Media: The Ethics of Publicity." *Terrorism and
Political Violence*, 1 (4).
- Shams, A. (2016). Why Did The Munich Killer Beg Us To See Him As German? *The
Blog*. Available at: [http://www.huffingtonpost.com/alex-shams/why-did-the-
munich-killer_b_11154486.html](http://www.huffingtonpost.com/alex-shams/why-did-the-munich-killer_b_11154486.html). [Accessed 15 Dec. 2017].
- Soriano, T. (2008). Terrorism and the Mass Media after Al Qaeda: A Change of Course?
Athena Intelligence Journal, Vol. 3, No 1.
- Tuman, J.S. (2003). *Communicating Terror: The Rhetorical Dimensions of Terrorism*. Lon-
don: SAGE Publications.
- Wieviorka, M. (2004). *The making of Terrorism*. Chicago: The University of Chicago
Press.
- Wilkinson, P. (2006). *Terrorism Versus Democracy: The Liberal State Response*. 2nd edn,
New York: Routledge.